

2024/1038

2024.4.10.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/1038 RENDELETE

(2024. április 9.)

az (EU) 2023/915 rendeletnek az élelmiszerekben előforduló T-2 és HT-2 toxin felső határértékei tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az élelmiszerekben előforduló szennyező anyagok ellenőrzésére vonatkozó közösségi eljárások megállapításáról szóló, 1993. február 8-i 315/93/EGK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 2. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2023/915 bizottsági rendelet ⁽²⁾ meghatározza az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeit.
- (2) A T-2 és a HT-2 toxin különböző *Fusarium*-fajok által előállított mikotoxinok. A T-2 toxin az anyagcsere során rövid idő alatt nagyszámú metabolitná alakul, amelyek közül a HT-2 toxin az egyik legfontosabb.
- (3) Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) 2011-ben tudományos szakvéleményt fogadott el az élelmiszerekben és takarmányokban előforduló T-2 és HT-2 toxin állatészségügyi és közegészségügyi kockázatairól ⁽³⁾. A Hatóság a T-2 és a HT-2 toxin összege tekintetében 0,1 µg/testtömegkilogrammban állapította meg a csoportos tolerálható napi bevitelt (TDI). A rendelkezésre álló előfordulási adatokon alapuló becslések szerint az emberek T-2 és HT-2 toxinnak való tartós étrendi kitettsége minden korcsoport esetében kisebb volt a TDI-nél, így közvetlen egészségügyi aggály nem merült fel.
- (4) A 2011-es tudományos szakvéleményben levont következtetéseket figyelembe véve a Bizottság elfogadta a 2013/165/EU bizottsági ajánlást ⁽⁴⁾ azzal a céllal, hogy több adatot gyűjtsön a gabonafélékben és gabonatermékekben előforduló T-2 és HT-2 toxinnal, alaposabban megértse az előfordulás éves alakulását, továbbá több információt szerezzen az élelmiszer-feldolgozásnak (pl. főzés) és az agronómiai tényezőknek a T-2 és a HT-2 toxin jelenlétére gyakorolt hatásáról.
- (5) 2017-ben a Hatóság tudományos szakvéleményt fogadott el arról, hogy helyénvaló-e a T-2 és a HT-2 toxinnal és azok módosított formáira vonatkozó csoportos egészség szempontú irányértéket meghatározni ⁽⁵⁾. A T-2 és a HT-2 toxin és azok módosított formáinak összegére 0,3 µg/testtömegkilogramm csoportos akut referenciadózist (ARfD) állapítottak meg. Ezenkívül a T-2 és a HT-2 toxin és azok módosított formáinak összegére 0,02 µg/testtömegkilogramm csoportos TDI-t állapítottak meg a korábbi 0,1 µg/testtömegkilogramm csoportos TDI helyett.
- (6) Szintén 2017-ben a Hatóság tudományos jelentést tett közzé a T-2 és a HT-2 toxinnak való emberi és állati étrendi expozícióról ⁽⁶⁾. A jelentésben szereplő akut étrendi expozíciós becslések nem utaltak a Hatóság által megállapított csoportos ARfD túllépésére. Ugyanakkor bizonyos krónikus étrendi expozíciós forgatókönyvek tekintetében az expozíció a csecsemők, a kisgyermekek és más gyermekek, valamint – magas expozíció esetén – a serdülők körében is meghaladta a csoportszintű TDI-t, ami potenciális egészségügyi aggodalomra ad okot.

⁽¹⁾ HL L 37., 1993.2.13., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2023/915 rendelete (2023. április 25.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeiről és az 1881/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2023.5.5., 103. o.).

⁽³⁾ *Scientific opinion on the risks for animal and public health related to the presence of T-2 and HT-2 toxin in food and feed* (Tudományos szakvélemény az élelmiszerekben és takarmányokban előforduló T-2 és HT-2 toxin állategészségügyi és közegészségügyi kockázatairól) (EFSA Journal 2011;9(12):2481, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2011.2481>).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2013/165/EU ajánlása (2013. március 27.) a T-2 és a HT-2 toxin gabonafélékben és gabonatermékekben való jelenlétéről (HL L 91., 2013.4.3., 12. o.).

⁽⁵⁾ *Scientific opinion on the appropriateness to set a group health based guidance value for T2 and HT2 toxin and its modified forms* (Tudományos szakvélemény a T2 és a HT2 toxinnal és azok módosított formáira vonatkozó csoportos egészség szempontú irányérték meghatározásának helyénvalóságáról). (EFSA Journal 2017;15(1):4655, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4655>).

⁽⁶⁾ *Scientific report on human and animal dietary exposure to T-2 and HT-2 toxin* (Tudományos jelentés a T-2 és a HT-2 toxinnak való emberi és állati étrendi expozícióról) (EFSA Journal 2017;15(8):4972, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4972>).

- (7) A közegészség magas szintű védelmének biztosítása érdekében ezért helyénvaló felső határértékeket megállapítani a T-2 és a HT-2 toxin élelmiszerekben való jelenlétére vonatkozóan, figyelembe véve a legújabb előfordulási adatokat. Mivel azonban a T-2 és a HT-2 toxin módosított formáinak jelenlétét illetően nagyon kevés előfordulási adat áll rendelkezésre, továbbá esetükben nem áll rendelkezésre elemzési rutinmódszer, a felső határértékeket egyelőre csak a T-2 és a HT-2 toxin összegére állapítják meg.
- (8) Annak biztosítása érdekében, hogy a helyes mezőgazdasági gyakorlatokat alkalmazzák a T-2 és a HT-2 toxin gabonafélékben való előfordulásának minimalizálása érdekében, fontos meghatározni a feldolgozatlan gabonafélékre vonatkozó felső határértéket. Mivel a feldolgozatlan zabot az őrlés vagy a végső fogyasztók számára forgalomba hozott gabonatermékekben való felhasználás előtt a maghéjjal együtt hozzák forgalomba, a feldolgozatlan szemes zabban előforduló T-2 és HT-2 toxin felső határértékét kell alkalmazni a maghéjjal együtt forgalomba hozott nyers zabra, még akkor is, ha a maghéj nem ehető.
- (9) Mivel a T-2 és a HT-2 toxin a szemes zabban fordul elő a legnagyobb mennyiségben, fontos, hogy további erőfeszítések történjenek a T-2 és a HT-2 toxin szemes zabban való jelenlétének további csökkentése érdekében, valamint hogy a Bizottság tájékoztatást kapjon az elért előrehaladásról és az új előfordulási adatokról, hogy a jövőben csökkenthesse a szemes zabban és a zabtermékekben előforduló T-2 és HT-2 toxin felső határértékét.
- (10) Az (EU) 2023/915 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (11) Helyénvaló átmeneti időszakot biztosítani az e rendelet alkalmazásának kezdőnapja előtt jogszerűen forgalomba hozott élelmiszerek tekintetében, figyelembe véve az e rendelet hatálya alá tartozó egyes élelmiszerek hosszú eltarthatósági idejét.
- (12) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők felkészülhessenek az e rendelettel bevezetett új szabályokra, észszerű időt kell biztosítani az új felső határértékek alkalmazásáig.
- (13) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2023/915 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 8. cikk a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„5. A tagállamok és az érdekelt felek 2028. január 1-jéig tájékoztatják a Bizottságot a zab és a zabtermékek T-2 és HT-2 toxinnal való szennyeződésének csökkentésére irányuló megelőző intézkedések alkalmazása tekintetében elvégzett vizsgálatok eredményeiről és az elért előrehaladásról.

A tagállamok és az érdekelt felek rendszeresen jelentést tesznek a Hatóságnak a T-2 és a HT-2 toxin zabban és zabtermékekben való előfordulására vonatkozó adatokról.”

2. Az I. melléklet e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

A mellékletben felsorolt, 2024. július 1-je előtt jogszerűen forgalomba hozott élelmiszerek minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági idejük alatt forgalomban maradhatnak.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2024. július 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. április 9-én.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN

Az (EU) 2023/915 rendelet I. mellékletének 1. szakasza **(Mikotoxinok)** a következő 1.9. bejegyzéssel (T-2 és HT-2 toxin) egészül ki:

„1.9.	T-2 és HT-2 toxin	Felső határérték (µg/kg)	Megjegyzések
		A T-2 és a HT-2 toxin összege	A T-2 és a HT-2 toxin összege esetében a felső határértékek a koncentrációk alsó határértékeire vonatkoznak, amelyek kiszámítása azon feltételezés alapján történik, hogy a meghatározási határ alatti összes érték nulla.
1.9.1.	Feldolgozatlan gabonamagvak az 1.9.1.1., az 1.9.1.2., az 1.9.1.3. és az 1.9.1.4. pontban felsorolt termékek kivételével	50	A nedves őrléssel történő feldolgozásra szánt feldolgozatlan szemes kukorica és a rizs kivételével. A felső határérték a közvetlenül az első szintű feldolgozás előtt forgalomba hozott feldolgozatlan gabonamagvakra vonatkozik ⁽⁶⁾ .
1.9.1.1.	Feldolgozatlan szemes sörárpa	200	A felső határérték a közvetlenül az első szintű feldolgozás előtt forgalomba hozott feldolgozatlan szemes sörárpára vonatkozik ⁽⁶⁾ .
1.9.1.2.	Feldolgozatlan szemes árpa, a szemes sörárpa kivételével	150	A felső határérték a közvetlenül az első szintű feldolgozás előtt forgalomba hozott feldolgozatlan szemes árpára vonatkozik ⁽⁶⁾ .
1.9.1.3.	Feldolgozatlan szemes kukorica és feldolgozatlan szemes durum-búza	100	Az olyan szemes kukorica kivételével, amely esetében pl. a jelölés vagy a rendeltetési hely alapján egyértelmű, hogy kizárólag nedves őrlésre (keményítőkészítés) szánják. A felső határérték a közvetlenül az első szintű feldolgozás előtt forgalomba hozott feldolgozatlan szemes kukoricára és feldolgozatlan szemes durumbúzára vonatkozik ⁽⁶⁾ .
1.9.1.4.	Feldolgozatlan szemes zab nem ehető maghéjjal	1 250	A felső határérték a közvetlenül az első szintű feldolgozás előtt maghéjjal együtt forgalomba hozott feldolgozatlan szemes zabra vonatkozik ⁽⁶⁾ . A felső határérték a nem ehető maghéjjal együtt forgalomba hozott szemes zabra vonatkozik.
1.9.2.	A végső fogyasztók számára forgalomba hozott gabonafélék, az 1.9.2.1. és az 1.9.2.2. pontban felsorolt termékek kivételével	20	A rizs kivételével.
1.9.2.1.	A végső fogyasztók számára forgalomba hozott zab	100	
1.9.2.2.	A végső fogyasztók számára forgalomba hozott árpa, kukorica és durumbúza	50	

1.9.3.	Gabonafélék őrléséből származó termékek, az 1.9.3.1. és az 1.9.3.2. pontban felsorolt termékek kivételével	20	A rizs őrléséből származó termékek kivételével.
1.9.3.1.	A zab őrléséből származó termékek (beleértve a zabkorpát is)	100	
1.9.3.2.	Zabtól eltérő gabonafélékből származó korpa, valamint a kukorica őrléséből származó termékek	50	
1.9.4.	Pékárúk, az 1.9.5. pontban felsorolt termékek kivételével, tésztafélék, gabonaalapú „snack” termékek és reggeli gabonapelyhek, az 1.9.6., az 1.9.7. és az 1.9.8. pontban felsorolt termékek kivételével	20	A rizstermékek kivételével. Beleértve a kis pékárut is. A tészta száraztésztát jelent, megközelítőleg 12 %-os víztartalommal.
1.9.5.	Legalább 90 %-ban a zab őrléséből származó termékeket tartalmazó pékárúk	100	A rizstermékek kivételével. Beleértve a kis pékárut is.
1.9.6.	Zabpehely	100	
1.9.7.	Legalább 50 %-ban gabonakorpát, szemes zab őrléséből származó termékeket, szemes kukorica őrléséből származó termékeket, egész szemű zabot, egész szemű árpát, egész szemű kukoricát vagy egész szemű durumbúzát és kevesebb mint 40 %-ban szemes zab őrléséből származó termékeket és egész szemű zabot tartalmazó reggeli gabonapelyhek	50	
1.9.8.	Legalább 50 %-ban gabonakorpát, szemes zab őrléséből származó termékeket, szemes kukorica őrléséből származó termékeket, egész szemű zabot, egész szemű árpát, egész szemű kukoricát vagy egész szemű durumbúzát és legalább 40 %-ban szemes zab őrléséből származó termékeket és egész szemű zabot tartalmazó reggeli gabonapelyhek	75	
1.9.9.	Bébiételek, valamint csecsemők és kisgyermekek számára készült, feldolgozottgabona-alapú élelmiszerek ⁽³⁾	10	A rizstermékek kivételével. A felső határérték a forgalomba hozott termék szárazanyag-tartalmára ⁽³⁾ vonatkozik.
1.9.10.	Csecsemők és kisgyermekek számára készült, speciális gyógyászati célra szánt élelmiszerek ⁽³⁾	10	A rizstermékek kivételével. A felső határérték a forgalomba hozott termék szárazanyag-tartalmára ⁽³⁾ vonatkozik.”